

Sun-lite (2007) van Stefaan Dheedene is een installatie met vier kleine sculpturale eilanden, fysiek onverbonden, maar inhoudelijk en vormelijk gecentreerd rond één gegeven: de beweging van de zon. Het meest in het vizier bij de installatie loopt de constructie met de zaklamp: op een hoog statief en aangestuurd door computertechnologie volgt de lamp met haar lichtvlak precies de omloop van de zon. Ernaast, op de vloer, presenteert *Sun-lite* een geel golfballetje, gemonteerd op een tee, en meer terzijde een houten console. Dat meubel vormt het draagvlak voor een bureaulamp die een blauwe bal uitlicht. Het ondersteunt een autoband, met gips gemarkeerd als roulettewiel. Verder is de tentoonstellingsruimte open gelaten: een mogelijkheid om de bureaustoel rond te rijden, waarvan het rugvlak geplooid is op het zitvlak.

Het beeld van de zon en de perceptie van haar beweging zijn doorheen *Sun-lite* continu hertaald: ze worden geïdentificeerd met de *swing* van de golfer, het spel van de croupier, de mobiliteit van de bureaustoel. Het dichtklappen van de ruggensteun van de stoel herroept het ondergaan van de zon. De zaklamp associeert zich via haar lichttraject met de zon. Alles wordt op die manier in *Sun-lite* binnengetrokken in de sfeer van de metafoor. De installatie benadrukt dit principe in traditioneel beeldhouwkunstige termen: zak- en bureaulamp, autowiel en golfbal hebben elk een sokkel. Het zitvlak van de bureaustoel is het presentatievlak voor de rugleuning. Meer dan van een constructieve noodzaak te getuigen, reveleert deze methodiek van de *display*: kunstmatigheid, abstractie.

In die gedaante volgt *Sun-lite* de poëtica van Stéphane Mallarmé. "Every poem is a layout that abstracts a basic scheme from the spectacles of nature", zegt Jacques Rancière over de werken van Mallarmé. "The fan that is flicked open and flicked closed, the foam that is fringed, the hair that is displayed, the smoke that clears. It is always schemes of appearance and disappearance, presence and absence, unfolding and refolding."¹ Als *Sun-lite* zich verbindt met de symbolistische beeldtaal en werkprocédés, doet het toch vooral vreemd aan binnen de context van Dheedenes oeuvre, dat meer nuchter en documentair is geïnspireerd. "Het is iets wat ik nochtans al geruime tijd wou doen." De uitspraak van de kunstenaar geeft te denken. Ze suggereert een afiniteit tussen *Sun-lite* en zijn recente werk.

De video *Stock-still III* (2007) geeft een exemplair beeld van de jongste producties van Dheedene. Hier geen dansante licht-

1. J. RANCIERE, *The future of the image*, Verso, Londen, 2007, p. 94.

voetigheid, geen dichterlijke associativiteit, geen opeenvolging van sequenzen. Wel een strak aangehouden camerabeeld zonder beweging, zonder *zooms*: een auto in een voor de rest lege loods. Onder het beeld is een band ingepast, die doorloopt als bij de beursberichten en in die registers de (subtiële verschillen in) lichtwaarden weergeeft. *Stock-still III* rappelleert aan Robert Morris' *Metered Lightbulb* (1963), een L-vormige armatuur, met daarop een peertje en een meter die het electriciteitsverbruik aangeeft. Het ironiseert op analoge wijze de kunst als een autonoom systeem. Het installeert het beeld als een autoreferentieel construct, maar enkel door gebruik te maken van alledaagse fenomenen en objecten. In die beweging speelt het dan ook meer de thematiek uit van de verhouding tussen kunst en leven, en de mogelijkheid om de dialectiek tussen beiden te kwantificeren, in economische termen.

"*Tout récréer avec des réminiscences*", dat was het project van Mallarmé. Hij zocht daarvoor de weg op van de schematisering. Zijn poëzie vindt haar oorsprong in de simplificatie. Rancière voegt daaraan toe: dat is ook de logica van de ingenieur, om een alfabet te creëren ontleend aan de natuur en de sociale wereld. En het is de logica om de consumptie van deze tijd te structureren: de reclame.

"*Tout récréer avec des réminiscences.*" De website van *Mag-lite*, het bedrijf van de zaklamp, die Dheedene in *Sun-lite* gebruikt, opent met een beeld van het heelal, waarin de lamp de aarde belicht. "*A Work of Art that Works*", leest het opschrift.

In zijn recente werk registreert Dheedene de historische opzetten om natuur en cultuur te verbinden, kunst en maatschappij. Net als Morris houdt hij stevast het spanningsveld tussen beiden aan. Dheedene lijkt er dan ook minder in geïnteresseerd om kunst en leven daadwerkelijk te verzoenen, dan wel om de limieten van het vraagstuk aan te tonen.

Ann Cesteleyn en Björn Scherlippens

